

Matura na drž. ženskem učiteljskem v Mariboru. Na drž. ženskem učiteljskem je končala matura, ki se je vršila pod predsedstvom vseučiliškega profesorja dr. K. Ozvalda. Prijavilo se je vseh 31 gojek IV. letnika. S slovenskim učnim jezikom so položile izpit: Aleksijč Mena (z odliko), Antonac Ada, Čonč Ela, Čonč Franciška (z odliko), Golobič Marta (z odliko), Gorup Marija, Gruden Danica (z odliko), Jančar Kristina (z odliko), Jerše Danica, Kafj Vera, Kavčič Jadviga (z odliko), Kincič Marija, Klun Karolina, Kovač Franciška (z odliko), Krašovic Mihaela (z odliko), Kurbus Milena (z odliko), Ozvatič Lea, Prelog Cecilija, Puppis Zora, Rajh Matilda, Regoršek Avrelia (z odliko), Rojnik Marija, Roškar Neža, Urbajs Alojzija, Urbas Antonija, Visenjak Marija. S slovenskim in nemškim učnim jezikom: Borko Elvira, Lochert Bexina, Monari-Neufeld Silvija, Verbek Nežica (z odliko). Eni kandidatinji je dovoljen izpit v jesenskem roku.

Samoumor. V sredo zjutraj se je obesil v Mariboru na Koroški cesti 104 železničar Anton Koban. Celo noč je lovil v Dravi ribe, ko se je vrnil zgodaj zjutraj v svoje stanovanje, je izvršil iz dosedaj nepojasnjenega vzroka samoumor. Pri njem je bila hčerka, ki je zapazila prepozno katastrofo. Žena Kobanova se mudi že dalje časa v Dalmaciji. Policijska komisija je napravila takoj pregled in ugotovila, da gre za samoumor.

Škofijska zveza društva »Krščanska šola« ima svoj redni letni občni zbor v Mariboru dne 21. julija 1927 ob 2. uri popoldne. Pozivamo vse podružnice, ki se doslej niso imele svojih občnih zborov za leto 1927, da čimprej zadostijo tozadevni določbi društvenih pravil ter nemudoma javijo v Maribor na odbor škofijske zveze imena in naslove odbornikov, zlasti dopisovalca. Obenem z občnim zborom se vrši dne 21. julija v Mariboru zelo važno posvetovanje o velikih nalogah krščanske šole, ki jih mora v bližnji bodočnosti izpeljati. Odbor škofijske zveze.

Izletniški vlaki v Dravsko dolino. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je določila potniška vlaka št. 1712 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 5.38 uri zjutraj ter št. 1715 s prihodom v Maribor gl. kol. ob 21.04 uri zvečer kot izletniška vlaka za nedelje in praznike do vseh 30. septembra 1927. Za te vlake je izletnikom dovoljen 50 odstotni popust v II. ali III. razredu na ta način, da se pri odhodu kupi izletniška povratna vozna karta za polovično ceno od normalnih voznih cen. Te izletniške karte se izdajajo za nedelje in praznike ter veljajo en dan za vožnjo tja in nazaj. Na razdalje preko 60 km, torej iz Maribora gl. kol. do Dravograda, Guštanja in Prevalj se izdajajo izletniške karte tudi za sobote in dneve pred prazniki za določene vlake ter veljajo dva dni za vožnjo tja in nazaj. Ako je bila izdana izletniška karta na tako razdaljo za nedelje, oz. za praznik, velja za povratek tudi v ponedeljek oziroma na dan po prazniku. Te določbe stopijo v veljavo s 25. oziroma 26. junijem. Izletniške povratne vozne karte izdaja v predprodaji biljetarna »Putnika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35.

»Jutrov« dopisnik dr. Avgustin Reisman obsojen. Pod gornjim naslovom je poročal »Slovenski Gospodar« v štev. 23, da je bil tir. Reisman v tožbi poslanca Žebota obsojen in da mora plačati tudi vse pravne stroške. To ne odgovarja resnici. V tej tožbi dokaza radi nemškutarskih mersarskih pomočnikov sploh nisem nastopil, pač pa za vse druge očitke proti poslancu Žebotu, glede katerih se mi je dokaz resnice popolnoma posrečil in doznal, da je poslanec Žebot bil res glavni vzbuditelj na shodu dr. Korošca, da je več ljudi s silo spravil s shoda, surovo nastopal in nekega delavca neusmiljeno pretepel ter nekemu mladniku nastil samokres na prsa. Glede teh očitkov me je sodišče oprostilo. Izrek glede stroškov v sodbi pa se glasi, da imam nositi stroške po § 389 kpr., zvezane z obsodbo in tozadevnim postopanjem. Stroške, združene s postopanjem, nanašajočim se na oprostilen izrek po § 390 kpr., to je za dokazovanje resnice, ki je zavzelo največji del razprave, pa mora nositi tožitelj, poslanec Žebot sam pri svo-

jem in mojem odvetniku ter sodišču. — Dr. Avg. Reisman, odvetnik v Mariboru.

Železniški uradnik iz Pragerskega se ustrelil. V nedeljo proti polnoči se je ustrelil v glavo iz samomorilnega namena mlad železniški uradnik iz Pragerskega Stanko Bergant. Obležal je pri priči mrtve. Kaj ga je gnalo v prostovoljno smrt, še ni znano.

Umor v Slovenskih gorah. V šentlenartskem okraju v Smolincih se je doigral zadnje dni doslej še nepojasnjen umor. Komaj 24 let stari posestnik Franc Pučko se je vračal proti domu od svoje sestre Jožefe, kjer je kosil. Na povratku ga je v noči nekdo ustrelil iz samokresa v trebuh tako, da se je zgrudil Franc nezavesten in tako tudi obležal. Mimoidoči so ga našli drugo jutro, ga naložili ter peljali v bolnico v Ptuj. Pred prihodom v ptujsko mesto je Pučko podlegel strelu in so ga spravili mrtvega v mrtvašnico na pokopališču v Rogoznici. Tukaj so truplo raztelešili in nato pokopali. Kdo ga je in zakaj je bil Pučko ustreljen, še ni znano ter pojasnjeno. Pučko je bil znan kot zelo miroljuben in sploh ni imel osebnih sovražnikov.

Finančna straža obstrelila tihotapca. Na meji pri Gederovcih v Prekmurju je zalotila finančna straža znanega tihotapca Novaka iz okolice Čakovca. Finančar ga je pozval, naj postoji ter se uda, a tihotapec se je spustil v beg. Stražar je seve ustrelil za beguncem in ga pogodil. Težko ranjenega Novaka so prepeljali v bolnico v Radgono.

V smrt radi bolezni hčerke. V Gomilah pri Ptuj in sicer v občini Iršovci je izvršil samoumor 65 let stari posestnik Josip Kurbus. Obolela mu je namreč njegova druga hčerka, katero je najbolj ljubil izmed vseh otrok. Radi bolehanja hčerke se je oprijela sicer imovitega Kurbusa taka duševna potrtost, da si je vzel sam življenje. Kurbus je izvršil samoumor v popolni duševni zmedenosti.

Zrelotni izpiti na ptujski gimnaziji so se pričeli dne 13. junija ter so se končali pod predsedstvom ravnatelja g. dr. J. Komljanca dne 22. junija. Izpit je položilo 11 kandidatov in sicer: Budan Julij, Ferlan Tomaž, Horvat Stanko, Jamšek Stanko, Kavčič Skalko, Močnik Matevž, Munda A., Abram Angela, Orešnik Franc, Smodič Emilija, Sok F. Trije kandidati so bili zavrnjeni za jesenski rok, za celo leto ni padel nobeden.

Otokr smrtne ponesrečije. Na Spodnjem Lanovžu v Celju so se v ponedeljek dopoldne igrali na nekem dvorišču mali otroci. K zidu je bil prisklenjen velik in težak zaboj. Starejši sin tesarja Borka je splezal nanj in ga je odrinil od zida tako, da se je po nesreči prevrnil in podrl na tla mlajšega štiriletnega brata Pepčka. Na vpitje prestrašenih otrok so prihiteli domačini in izvlekli smrtne ponesrečenega otroka izpod zaboja. Odnegli so ga v stanovanje staršev, kjer je ležala bolna mati. Deček je na poškodbah — imel je zdrobljeno lobanjo — kmalu izdihnil.

Nove telefonske ter brzojavne zveze v naši državi. Mariborska glavna pošta bo dobila še to jesen takozvano avtomatično telefonsko centralo, kakor jo že imata Ljubljana in Zagreb. Pri avtomatičnem telefonu odpadejo telefonistije, ki so bile doslej glavni kamen izpodtike pri telefonu. — Mednarodna kabelska zveza bo zvezala glavna središča naše države z zunanjim svetom. Ta nova telefonska zveza po debelem kablju bo šla po progi: Maribor—Sevnica ob Savi—Zagreb—Belgrad. V Sevnici ob Savi bo centrala, katero že gradijo. Od Sevnice se bo tudi ocepila proga proti Ljubljani in Trstu. — Telefonsko zvezo dobi Sv. Miklavž pri Ormožu. — Gornje Prekmurje, ki ni imelo doslej ne brzojava in še manj pa telefona, bo zvezano z Mariborom brzojavno in telefonično. Proga bo vezala te kraje: Maribor—Murska Sobota—Bodonci—Gornja Lendava—Rogačevci. Delo bo izvršil gradbeni oddelek mari-

borske pošte. Tozadevni načrti so že izdelani in odobreni. Z delom bodo začeli takoj.

Pretep pri Sv. Jederti nad Laškim. Š. Francelj in V. Jožko sta si že dolgo bila prijatelja, kakor pes in maček. V nedeljo, dne 12. junija, se jima je v gostilni ponudila prilika, da si od blizu pogledata v oči. Njune prijateljske poglede pa so spremljali koli in nož, ki so pri tem postali krvavi. Zato so nazadnje Francelja naložili na voz in zapeljali v celjsko bolnišnico, Jožka pa, ki je hotel ubežati, so nekje na Hrvaškem orožniki ustavili in zavrtili na rakovo pot. Sodnija bo ugotovila, kateri je imel več korajže, ki jo je po stari slovenski navadi podprl — alkohol.

Smrten padeč z II. nadstropja. Iz Trbovelj nam poročajo: V sredo zvečer okoli 11. ure se je zgodila na Vodah v rudniški stanovanjski hiši ob stari bolnici nesreča, ki je sosede zbudila iz prvega spanja, razburila živce vseh stanovalcev hiše in se zjutraj razširila naglo po okolici. Padel je namreč iz II. nadstropja rudniški poduradnik g. Ivan Deželak, zaposlen v osrednji delavnici. Nesreča se je zgodila, kakor se domneva, ko se je, prišedši domov, naslonil preveč s telesom na ograjo in tako izgubil ravnotežje ter padel na tla pred stanovanje g. Stanka Keše, ki je ravno prišel iz popoldanskega šihla in je bil pri večerji. Ko je g. Keše zaslišal težek padeč, gre gledat in vidi na tleh v krvi ležati Deželaka. Peklical je takoj sosede na pomoč, ki so nato ponesrečenca odnesli v bližnjo staro bolnico. Ko ga je pozvali zdravnik dr. Baumgarten preiskal, je konstatiral, da je ubita lobanja. Kri je uhajala iz nosa in iz ušes. Pokojni Deželak je bil star okoli 35 let. Žalostno pri tem je to, da mu je žena bolna in se nahaja na spremembi zraka v Savinjski dolini. Zapušča ženo in še tri male otročke. Bil je pri pevskem društvu »Zvon« tenorist in ga bo društvo težko pogrešalo.

Groza vremenska nesreča v Ratečah na Gorenjskem. V sredo, dne 22. junija, je zadela obmejno občino Rateče na Gorenjskem strašna nesreča. Po krasnem solnčnem dnevu je prihrumela na večer okrog 6. ure s koroške strani nevihta s točo in viharjem. Nastala je vremenska nesreča, kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje. Tekom 10 minut je bil ves trud že itak komaj se za obstanek borečega rateškega kmeta uničen. Med bliskom in gromom se je vsula gošta toča, ki je v kratkih minutah pokrila njive in travnike s plastjo debelo do 20 cm. Polja, ki so ravno letos obetala dobro letino, so se izpremenila v čisto zimsko pokrajino. V Ratečah je vladala groza, strahotnejša kakor ob vsakem požaru. Vihar je divjal s tako silo, da se je tresla zemlja in se šibila slemena. V vasi sami je po državni cesti voda nanesla toliko toče, da je bila cesta po nekaterih krajih zasuta do pol metra visoko in še več. Bil je pravi sodni dan. Brez presledka je udarjala strela. Z zvonič je klenkal plat zvona, ženske in otroci so drhteli jokali od groze. Mnogo ljudi ni moglo niti pravočasno pobegniti s polja domov, ker jih je nevihta zajela na prostem in so torej morali poiskati najbližje zavetišče. Nekateri so v strahu pred treskajočo streljo legli na zemljo in jih je tolkla toča. Ker je med neurjem tudi strašno lilo, so hudourniki v kratkih trenutkih poplavlili vas in je voda zalila domove in hleve. Komaj so rešili živino, nekaj drobnice pa je seve pokonilo. Poškodovanih je mnogo hiš, kajti toča je bila debela kakor oreh in je ležala še dolgo po polju in cestah ter so jo morali odmetavati, kakor po zimi sneg. Nevihta je, kakor rečeno, prišla s koroške strani, kjer je prej isotakom moralo razsajati strašno neurje. Usmerila se je preko Rateč na jug čez Ponco, tako da je sosedna občina Kranjska gora s Podkorenem ostala obvarovana. Ljudje so ob ves pridelek in ne vedo, s čem se bodo preko zime preživljali. Uničeni niso samo vsi poljski pridečki. Tudi trava na trav-

Naša društva.

Orlovska podzveza, ekspozitura Celje—Maribor priredi v nedeljo, dne 10. julija 1927 v Celju javni nastop s sledečim sporedom: Dopoldne: po prihodu vlakov pohod po mestu, ob 9. uri sv. maša v opatijski cerkvi. Popoldne: ob 4. uri na dvorišču Mestne osnovne šole telovadni nastop: 1. članice: proste vaje; 2. lahka atletika: a) skok s palico, b) štafetni tek; 3. članice: simbolične vaje; 4. orodna telovadba: a) člani, b) vaditelji; 5. člani: proste vaje. Vstopnina: sedeži I. vrste 15 D, II. vrste 10 D, stojšča 8 D. Sodelujeta godba celjskih železničarjev in rudarska godba iz Griž.

Kapla na Kozjaku. Dne 19. junija je stopila kapelska mladina prvič pred javnost z ljudsko igro »Domen« in po igri s pevskimi točkami domačega pevskega zbora. Težavna in trudopolna je bila naša naloga, zakaj igralci kakor pevci so bili še sami nevešči ljudje, ki se po večini odra niso videli, kaj šele igrali. — Tudi s pevci ni bilo nič boljše. Najprej jih je bilo treba naučiti not in ko smo kolikor toliko spoznali sekirice, smo polagoma začeli peti iz Mohorjevih pesmaric. Težko nalogo smo si nadejali, ko smo se odločili, da pokažemo sad našega truda tudi občinstvu, ki nam je bilo po veliki večini naklonjeno in nas je po možnosti tudi moralno in materialno podprlo. Že smo obupavali, kajti je že takrat pri mladini, da se hitro ogreje za kako stvar, potem pa ravno tako hitro tudi odpove. Precej jih je odpadlo... Tisti pa, ki smo ostali, smo garali naprej in prišli so zopet novi, ki so vztrajali do konca. Takrat pa, ko smo videli, da bomo kos svoji nalogi, takrat smo pljunili v dlan, si zavihali rokave do komolcev, stisnili pesti ter enoglasno kriknili: »Mi moramo, mi moramo na plan!« Prišla je tretja nedelja v mesecu juniju, ko je kmetska mladina iz Kaple prvič stopila pred številne goste od blizu in daleč ter pokazala in jasno dokumentirala, da ni zadnja, kakor so si nekateri mislili. Starši so videli nastop svojih sinov in hčera in še danes, če le koga srečam, me vprašujejo: »Boste še drugič tudi kaj priredili?« — Ledino smo začeli orati, prve brazde so že zorane, odnehali ne bomo poprej, dokler ne bomo kaplanci verni drugovi drugih kmetijskih sinov in deklet.

Sv. Benedikt v Slov. gorah. Gotovo se je vsem v spominu predstava igre »Na dan sodbe«, katero je v splošno zadovoljnost uprizoril orlovski odsek na binkoštni ponedeljek. Sporočamo sedaj, da se bo igra »Na dan sodbe« ponovila na Petrovo, dne 29. t. m. Pričakujemo, da nas tudi tokrat posetite v obilnem številu. Bog živi! Odbor.

Katoliško prosvetno društvo v Sv. Petru pod Sv. gorami vabi vladno vse prijatelje prosvete na slavnost blagoslovitve temeljnega kamna za Društveni dom v Sv. Petru, ki se vrši v nedeljo, dne 3. julija 1927. Spored: 1. Ob 6. uri vhod vseh tujakšnih organizacij v cerkev; 2. v cerkvi pridiga in sv. maša, med sv. mašo skupno obhajilo članov tujakšnih organizacij; 3. po sv. maši odhod na stavbišče, kjer se vrši: a) slavnostni govor, b) podpisovanje na pergament, koji se vzida v temeljni kamen, c) blagoslo-

vitev temeljnega kamna. Pri celi slovesnosti sodeluje polnoštevilna godba iz Desinič.

Viničarski vestnik.

V Ljutomeru se je dne 12. jun. vršil občni zbor centrale SZV, na katerem so delegati kot zastopniki članov skupin: Ljutomer, Sveltinje, Sv. Miklavž pri Ormožu, Litmerk, Kapela, Gor. Radgona, Zavrč, Sv. Barbara v Halozah, Sv. Peter pri Mariboru in Maribor sklenili, podati naši javnosti v smislu svojih zahtev za odpravo obstoječih krivic, naslednjo resolucijo: 1. da se od strani delodajalcev in njihovih namestencev vsiljuje viničarskemu delavstvu podaljšanje delovnega časa, ne da bi se zaeno zvišal tudi zaslužek; 2. da se od strani delodajalcev vsiljuje akordno delo, pri katerem vinčar dnevno ne zasluži niti najbolj minimalne dnevne mezd 3 Din; 3. nekateri delodajalci, predvsem veleposestniki, pridružujejo denarna izplačila delavcem po več mesece, kar povzroča v viničarskih družinah nezadovoljnost ter še večjo bedo in pomanjkanje; 4. da nekateri delodajalci in njih namestenci naravnost nevoljško postopajo s svojimi viničarji, jih šikanirajo in preganjajo in da so posebno prizadeti tisti, ki so organizirani; 5. da se stari in onemogli viničarji največkrat vržejo iz službe, ne oziraje se nato, da so vse svoje življenjske moči žrtvovali delodajalcem, ter so danes prepuščeni sami sebi, svoji kruti usodi ter beračenju. Z ozirom na navedene ugotovitve smatra občni zbor zaupnikov za svojo dolžnost, da dvigne odločen protest proti vsem in vsakomur, ki viničarju ne prizna dostojnega in človeka vrednega življenja. Zahtevamo, da se uveljavi čimprej viničarski red tak, da bo viničar imel po njem popolno zaščito zoper gorostastne krivice in zoper gotove brezmerne izkoriščevalce. Zahtevamo, da se izvede starostno zavarovanje ter od merodajnih činiteljev podpre gnotno vzajemno zavarovanje naše organizacije, kakor so tega deležni drugi delavski stanov. Zbor odločno protestira proti vsaki kršitvi osebnih svobod viničarjev in kršenju delavskih pravic. Zahteva brezpogojno svobodo organizacije in odločno zavrača vse mahinacije, s katerimi se položaj viničarjev še postruje. Zbor pozivlja celokupno viničarsko ljudstvo, da se solidarno organizira, ker edino po organizaciji je možno uspešno odpravljati krivice in drugo, kar nas danes teži. Samo v organizaciji je naša rešitev!

Skupina Sv. Miklavž pri Ormožu je priredila dne 6. junija ljudsko tombolo. Odbor skupine izreka na tem mestu javno zahvalo vsem darovalcem darov in prispevkov. Bog povrni stotero! Od dobička tombole je odbor nakazal sedemnajstim članom ekupine primerne izredne podpore. To samo edino onemoglim ali bolehnim starškom, ki niso za prav nobeno delo ter se preživljajo z beračenjem ali dobrotljivostjo svojcev. Nakazala se je od te vsote tudi neizplačljiva podpora 200 Din članici Mariji Fekonja, ki si je zlomila nogo ter morala ostati več tednov v ormoški bolnici. Nikjer ne more priti ljubezen do bližnjega ter stanovska zaupnost do tolikoga izraza kot samo v organizaciji. Nam nasprotni elementi bodo pa seveda rekli, da ljudi farbamjo in si žepe krpamo. Odbor.

Jubileji zaslužnega g. dekan a.

Dne 18. julija t. l. bo slavil znani, priljubljeni ter obče spoštovani g. dekan ter duhovni svetnik Marko Tomažič v Kozjem redke ter pomenljive jubileje.

Omenjenega dne bo minulo 40 let, kar je bil g. dekan posvečen v mašnika ter živita od njegovih tovarišev, ki sta bila posvečena iz III. bogoslovnega letnika le še č. g. kanonik ter dekan Ožek in župnik Ulčnik.

S 40letnico mašništva bo slavil g. dekan tudi 30letnico, odkar je nepretrgoma načelnik kozjanskega okrajnega zastopa. G. Tomažič je še menda po prevratu edini izvoljeni načelnik, ker drugim okrajnim zastopom načeljujejo le gerenti.

En njegov tretji jubilej bo 20letnica, ko je bil imenovan za dekana obširne in težavne dekanije Kozje.

Ob priliki zgoraj naštetih jubilejev pri vsem obilnem delu in delovanju v blagor naroda in cerkve z vsemi močmi vestno ter požrtvovalno delujoči g. slavljenec zasluži, da se ga spomni jubilar »Slovenski Gospodar«.

G. Marko Tomažič se je rodil dne 8. junija 1861 v Ljutomeru. Gimnazijo je dovršil v Varaždinu, bogoslovje v Mariboru in je bil že kot kaplan znan po svoji gorečnosti v hiši božji, priljubljenosti in neustrašeni delavnosti na narodnem polju. V živem in najboljšem spominu še imajo danes takrat mladega kaplana Tomažiča v Trbovljah, kjer je svoj čas tako uspešno posređoval pri rudarski stavki in si osvojil srca delavstva.

Mlad in krepek je prišel za župnika na Pilštajn, kjer se je lotil v družbi rajnega kozjanskega notarja dr. Barleta in takratnega okrajnega zdravnika dr. Jankoviča narodno budnega in izobraževalnega dela v zapuščenem in nemškutarskem kozjanskem okraju.

S svojo neustrašeno besedo in z delom v družbi načelnika pri okrajnem zastopu je prebudil celi okraj toliko, da je volil slovensko pri vseh volitvah in bil glavna opora narodno krščanske stranke, s katero je prodiral v Slovenski Štajer takrat mladi dr. Anton Korošec.

Ni bilo tedaj lahko potisniti Nemce in nemškutarje v manjšino pri raznih volitvah in posebno še pa pri okrajnem zastopu. To je dosegel s svojo zgornostjo in priljubljenostjo pri priprostem narodu g. župnik pilštajnski Marko Tomažič. Iz Pilštajna je prišel za dekana v Kozje in ravno tukaj je v družbi rajnega notarja in dr. Jankoviča dosegel, da je ta prej skoz in skoz nemškutarski trg dobil v primeroma kratkih letih čisto slovensko lice,

nikih in pašnikih je tako zbita, da živina ne bo imela potrebne prehrane niti čez poletje, a kje za jesen in za zimo.

Požigi na Kranjskem so zopet pričeli. V noči od 22. na 23. junija je pogorelo v Bregah, občina Cerklje ob Krki, peterim gospodarjem vse imetje. Ogenj je bil napovedan že meseca maja. Neznani zločinca je napisal na listek, kdo bo pogorel in v resnici je ogenj sedaj nastal pri onih, ki so bili na listku zaznamovani. Tak človek bi zaslužil najhujšo kazen, saj je zločin še večji, kakor če vzame komu življenje!

Letalska nesreča. V naši državi se zelo pogosto dogajajo nesreče z vojaškimi letali. Najbrže bo kriv slab material, katerega naša država nakupuje v Franciji. — Dne 23. t. m. se je dvignil v Novem Sadu v zrak 24letni častnik Toša Draguljac na aeroplanu Goudron Litiers. V višini 400 metrov pa je motor nenadoma odpovedal, letalo se je postavilo na glavo ter priletelo z vso silo na zemljo. Izpod ruševin so potegnili mladega častnika mrtvega.

Aretacija nevarnega razbojnika. Vsem je še v živem spominu usoda znanega razbojnika iz Slavonije Čaruge in tovarišev. Še dolgo za tem, ko je bil Čaruga pod ključem in obsojen, je opravljal po Slavoniji in Hrvaškem tolovajski posel njegov edini na prostem ostali tovariš, takozvani Prpič mali. Tega razbojnika so spravili pred kratkim pod ključ in sedaj lovijo ter zapirajo njegove pomagače. V Osijeku je policija vlovila enega izmed najopasnejših in pretkanih članov Prpičeve tolpe, Franca Smojverja, ki ga je sam Prpič Mali v svojih izpovedbah obtožil nekaterih zločinov. Zločinca, ki se je dolgo skrival, je policija zvito ujela v past. Zagrebška policija je namreč doznala, da se je Smojver nekaj časa nahajal na Sušaku pri svojem sorodniku delavcu Pavlu Tašenu. Sušaska policija je nato začela pregledovati pošto, ki jo je Tašen prejemal in je dne 12. junija med ostalimi pismi ujela Smojverjevo pismo, v katerem je Tašenu sporočil, da odhaja iz Zagreba v Osijek. Takoj je bila o tem obveščena osiješka policija, ki je po svojih zaupnikih doznala, da Smojver že prebiva v Osijeku pri mizarju Kornburgerju. Sledila je aretacija, ki se je odigrala precej nevarno z naperjenimi samokresi tajnih policistov. Sprva je Smojver uporno zatrjeval, da se piše Blaž Došen in je predloževal razne ponarejene listine, končno pa se je vendar sam izdal, vendar je odklanjal poznanstvo s Prpičem Malim in udeležbo pri raznih razbojstvih. V pondeljek je močna četa orožnikov prignala Smojverja iz Osijeka v Zagreb, kjer je po daljšem zasliševanju priznal svoje članstvo v Prpičevi tolpi in udeležbo v raznih zločinih. Po zaslišanju je bil Smojver odpravljen k orožništvu v Sisak, odkoder se bodo vršili izvidi na krajih storjenih zločinov. S Smojverjem je prišel v pest orožništva poslednji član krvoločne Prpičeve tolpe. Hvale vreden je uspeh varnostnih organov, ki so v razmeroma kratkih tednih polovili obsežno razpredeno in krvoločno zločinsko tolpo Prpiča malega.

Tihotapstvo s saharinom. Po izjavi ravnateljstva je bilo zadnji mesec ob celi državni meji zaplenjeno 250 kg saharina v vrednosti 375.000 Din. Koliko saharina pa je prišlo v državo, ne da bi ga zaplenili, ni mogoče dognati, toda gotovo bo skupno parkrat presegel težo zaplenjenega. Največ saharina se menda vtihotapi v našo državo preko severne meje iz Nemške Avstrije in najbolj prebrisani tihotapeci so postali sedaj naši obmejni štajerci.

Koliko ljudi je zaposlenih na naših železnicah. Državne železnice so ogromno podjetje, ki zaposluje na tisoče ljudi. Po najnovejših podatkih železniškega ministrstva je na naših železnicah zaposlenih 65.923 ljudi, od tega 8134 uradnikov, 14.732 poduradnikov, 1818 pomožnih moči in 38.558 delavcev.

Med vojno, ko je primanjkovalo že tudi na kmetih vsega, je bil ves čas tolažnik žalostnih ter telesni dobrotnik vsem, ki so ga prosili pomoči in podpore.

Treba še pa pri spominih jubileja velezaslužnega dekana omeniti posebej njegovo brezmejno prijaznost napram vsakemu in gostoljubnost. Iz Tomažičevega župnišča še ni odšel nikdo nepogost in to brez razlike na stan. Njegova gostoljubnost ter radodarnost slovita po celem okrajnem glavarstvu in smelo trdim, da ga ni v celem okraju odraslega izobraženca in zavednega Slovence, ki bi ne rekel: Tako postrežljiv in gostoljuben zna biti edinoletni Ljutomerskih gorci g. dekan kozjanski Marko Tomažič.

Pri vsem nepregledno obilnem in dolgoletnem delu za mili naš slovenski narod v cerkvi in izven nje je ostal naš Marko vedno skromen, ni se pehal za vidnimi odlikovanji — najlepše odlikovanje, ki ga kiti, je zavest: narod me ljubi, spoštuje, ceni in mi je udan. Pri omenku trojnega jubileja g. dekana Tomažiča se spominja njega ter njegovih zaslug 60letnik »Slovenski Gospodar« in mu kliče: Trojni slavljeneč, veliko si storil med drugim tudi za širjenje slovensko krščanskega časopisja in pred vsem »Slovenskega Gospodarja« in v zahvalo: Bog Te živi ter ohrani slovenskemu narodu in naši mladi narodni državi pri moči, v zadovolju in sreči do skrajnih mej človeškega življenja!

Januš Golec.

Lov na medveda.

(Odlomek iz vojnih spominov.)

Kmalu za tem, ko je napovedala Rumunija rajni Avstro-Ogrski vojno in zasedla del Sedmograške, je bil poslan en trahom bataljon (vojaki, ki so bili bolni na egiptovski očesni bolezn) kot straža karpatskega pogorja severno od mesta Gy. Sz. Miklos. Braniti je moral bataljon znani Bekas prelaz. Rumunska vojska se tega prehoda sploh ni poslužila in tako so imeli trahomaši parletni mir pred sovražnikom. Rumunske predstraže so bile zelo daleč proč od bataljona in do izmenjave strelav sploh ni prišlo.

Častniki in moštvo je bilo nastanjeno v postojankah levo in desno od prelaza. Karpatsko gorovje v okolici Bekas prelaza je bajno lepo in posebno krasoto tvori malo jezerce, ki je nastalo v sredini gor radi plaza, ki se je udrl pred leti iz gorovja ter zasul strugo neznatnega potoka. Je videti še danes, kako štrlijo iz jezera veje ter korenine smrek, katere je prinesel seboj plaz. Iz ostankov nestrohnega drevja se da sklepati, da je to jezerce mlajšega izvora. Okolica tega

Razpust zagrebškega občinskega sveta in razpis občinskih volitev na Hrvaškem. Vlada je razpustila zagrebški občinski svet in postavila za komisarja vpokojenega banskega svetnika Antona Golijo. Nove občinske volitve za Zagreb bodo tekmo 6 tednov. Občinske volitve za celo Hrvaško so razpisane na 25. septembra t. l.

Novi škofi in kardinali. V Vatikanu so bili ob priliki zadnjega konsistorijuma (posvetovanja) imenovani za škofo: Almio Sproll za škofa v Rottenburgu, Ferdinand Pawlikowski za škofa v Gradcu, Janez Milzer za škofa v Barro in Jožef Oflüger za škofa v Modru. Na konsistorijumu, ki se je vršil dne 23. junija, sta bila izvoljena za kardinala Lauri in Van Roy.

Tri smrtne obsodbe v Sarajevu. Vrhovno sodišče v Sarajevu je potrdilo razsodbo okrožnega sodišča, s katero so bili Dušan Oreba, Vinko Terlič in Adam Krmpotić radi hudodelstva roparskega umora obsojeni na smrt. Odprija je prošnja za pomilostenje, ker bo sicer smrtna obsodba izvršena. To bi bila po svetovni vojni prva justifikacija v Sarajevu.

Potresi v Hercegovini. Po poročilih iz Mostarja beleži tamkajšnja seismološka postaja dan za dnevom kak rahel potres, ki ga prebivalstvo že več ne opazi. Dne 23. junija ob enih zjutraj pa je bil močnejši potres, ki je trajal tri sekunde in je zbudil iz spanja mnogo ljudi, vendar pa ni napravil znatne škode.

Zgorelo malo 1800 dolarjev. Nedavno se je povrnil iz Amerike v svoj rojstni kraj Crnač v Hercegovini Marijan Zeljko. Kupil si je malo posestvo in hišo z denarjem, katerega si je prislužil v Ameriki, ostanek, okrog 1800 dol., približno 100.000 Din, pa je spravil doma. Te dni pa je pogorel in s hišo vred mu so zgoreli tudi dolarji. Da jih je zaupal kakšni posojilnici, pa bi bil kljub požaru še vedno imovit človek.

Zrebanje orlovskega srečolova v Solčavi je preloženo na dne 15. avgusta.

Živila sreče! Opozarjamo cenj. čitatelje, da je današnji številki priložen prospekt za naročbo srečk državne razredne loterije od zelo priporočljive trdke Drag. Kolakovič v Beogradu, Kaj. Ljubice ul. 15.

Zadruga čevljarskih mojstrov v Mariboru naznanja svojim članom, da se vrši sredi meseca julija t. l. tretja redna pomočniška preizkušnja. Prošnje za priпуск k preizkušnji je vložiti najkasneje do dne 10. julija pri načelnstvu zadruga v Mariboru, Orožnova ulica 6.

Mnogo zaslužiti, delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polote vtrajne bolečine, ter začne trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno se izkažejo v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z našim, že skozi 28 let priljubljenim, bolečine olajšajočim domačim sredstvom Fellerjevim blagodiščem »Elsafluidom«! Zelo koristen je pri revmatičnih bolečinah, pri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišicevje in živce, pa prinese zdravo spanje in nov moč za delo. Od znotraj in od zunaj močnejši, izdatnejši in večjega dejstva kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 63 Din že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg št. 341, Hrvatska.

Pisma iz domačih krajev.

Središče ob Dravi. Napoved novih skupščinskih volitev je našla pristaše SLS pripravljene. Lahko povdarimo z mirno vestjo, da bo izid v ponos vsem prav slovensko zavednim Središčanom in bo cela SLS gledala na naš starodavni trg kot na trdnjavo zavednosti, poštenja in dela, kakor ga je pokazala doma in v Beogradu edinolet Slov. ljudska stranka. — Radičevci pri nas izginjajo in kako tudi ne, saj je celo njih voditelj in poslanec Ke-

gorskega bisera je le malo obljudena in se razprostirajo krog in krog smrekovi gozdovi, v katerih še najbrž nikdar ni pela sekira. Nepregledne šume so bile polne razne divjačine in trahomaši so večkrat poročali, da so se srečali z neverjetno velikim medvedom, ki se je klatil po okolici omenjenega jezera. Ker je bil kosmatin tak velik, se ga ni upal nobeden lotiti s puško in je imel mir pred lovsko roko, dokler ni prišel k bataljonu narednik Turkal. Podčastnik je bil rodom Ličan in v civilni službi gozdar v znanih liških šumah ter gozdovih, ki so polni volkov in medvedov.

Turkalu ni bil pohod na medveda nič kaj novega in je sklenil, da bo pripomogel z lovsko spretnostjo celemu bataljonu do okusne ter tečne medvedje pečenke.

Oborožil se je s karabinko, v katero je porinil magacin takozvanih dum-dum patron, da bi bil učinek zadetka gotovo smrtonosen. Spremljal je lovca gefrajtra, ki je tudi nosil nabito karabinko.

Proti jeseni je šlo, ko sta se odpravila omenjena lovca iz postojank po gozdu proti jezeru, in sicer že ob 2. uri zjutraj. Pot se je pogrzelala z vrha vedno bolj navzdol in nista videla nobene zveri, kaj se le medveda.

Obšla sta parkrat jezero, a nikjer medveda, o katerem se je že tolikokrat ter dolgo govorilo in so trdili očitvidi, da so se srečali z mrcino v poletnih jutrih dnevno. Izmučena od stikanja po gozdu sta sedla na ravnico ob spodnjem delu jezera in začela zajutrkovati. Ura je kazala ravno na štiri zjutraj, močno se je začelo daniti, solnce se je že dvigalo na nebesni obok.

Lovca sta bila obrnjena z obrazom proti jezeru in s hrbotom proti smrekovemu gozdu. Kar sta slišala v bližini lomljenje dračja in glasno slišne korake. Gefrajter se je ozrl in se tako prestrašil, da bi bil skoraj skočil v jezero. Tik za obema je stal orjaški medved, katerega sta iskala par ur zaman. Nenadni pogled na zver je oba tako prestrašil, da ni nobeden zagrabil za karabinko, ampak obsedela sta kot v zemljo zasajena štora v nepopisnem strahu, da ju bo medved zagrabil, razmesaril ter raztrosil na vse strani. Groza je bila tolika, da niti na beg nista mislila, ampak čakala trenutka, ko bo odprla zver žrelo in stegnila šapo po obeh žrtvah. Medved je stopil tak v bližino, da sta občutila njegov razgreti dih, ju polukaval čisto dobrosrčno, renčal je ne ježno, ampak bolj iz jutranje šegavosti, krenil na stran in odmahal ob jezeru v nasprotni smeri, kjer je nameraval izginiti v temnem smrekovem gozdu.

Še le tedaj, ko je bil medved za dober streljaj proč od obeh lovecev, sta se ta spomnila, da se nista podala na pot, da

lemina ponudil roko samostojnim demokratom, ako bi ga kandidirali pri teh volitvah. Ni se znano, kak odgovor je prejel na svojo ponudbo od oblastnega SDS tajništva iz Maribora. Kelemina iz radičevca sam. demokrat; dr. Kukovec — nekdanj 20 letni steber SDS — radičevce, ki namerava kandidirati v ormoškem okraju. Kako se bosta neki gledala dr. Kukovec in Kelemina, ako se bosta slučajno sestala na kakem političnem zborčku v Središču, katerega je proglasil svoj čas dr. Kukovec za žarišče napredništva po dr. Zerjavovem pravcu. Na vzgladu Kelemine in dr. Kukovca lahko presodi vsak Središčan, ki se trobi v naprednjaški lažirog, koliko veljajo načela, ki se ne gibljejo v okviru SLSi Naše kršč. organizacije bodo storile za te volitve svojo dolžnost, kakor še vedno dosedaj in za hop-hop politiko v našem ponosnem trgu ne bo prostora. — Velemlinar g. Zadravec je elektrificiral svoje podjetje in bodo dela prav kmalu gotova. — Našemu novemu orožniškemu komandirju se je posrečilo, da je izsledil ter aretirati nevarnega poljskega izumovca, ki je ogrožal Središče ter okolico cela tri leta. Našli so pri njem 6000 Din v gotovini. Središko orožništvo je radi svoje vestnosti v službi priljubljeno in spoštovano.

Ptuj. Velika poverba v ptujem mestnem uradu. Leta 1922. v socialistični eri je bil na ptujem magistratu nastavljen Milan Menoni kot uradnik v mestni upravi. Kmalu je dosegel blagajniško mesto, kjer je že po 3 mesečni službi pričel s ponarejanjem števil v izdatkih, tako je iz 3 naredil 8, iz 6 zaobrnil 9. Moč je imel početkom plačo 700 Din, sedaj 1600 Din. Prilika ponarejanja je bila vsled neurejenega knjigovodstva olahkočena. Te manipulacije so se ponavljale leto za letom do prejšnjega tedna, ko je župan ne pričakovano izvedel revizijo blagajne s pomočjo strokovnjaka g. Kasperja, ravnatelja v Mestni hranilnici. Že takoj prvi dan so zasledili deficit v znesku 31.000 Din. V zgodnjih jutranjih urah drugega dne je Menoni hitro ponaredil potrebne podatke, toda revizijska komisija je našla takoj netočnost in ugotovila ponarejanje števil. Izdan je bil nalog ljubljanski policiji, da aretirata Menonija, ki je med tem časom z vednostjo župana odpotoval v Ljubljano, kjer je hotel dobiti posojilo, da z njim krije primanjkljaje. Komisija je med tem ugotovila, da znašajo poverljeni zneski že 260.000 Din. Priznal je, da je znesek do 250.000 Din poveril, da sedaj nima nobenega denarja in da njegova žena o tem ni vedela ničesar. Ker Menoni zatrjuje, da ni noben uslužbenec v mestnem uradu z njegovim deliktom v zvezi, nastane vprašanje, kakšno je knjigovodstvo, ker bi po naši pameti tako visoki primanjkljaji ne smeli biti mogoči, zlasti, ker je uradni prostor pri knjigovodstvu skupen. Po mestu vlada veliko razburjenje in v interesu pomirjenja zahtevamo od župana, da izvede strokovnjako revizijo mestnega urada in celokupnega mestnega gospodarstva. —

Polenšak pri Ptuj. Smrt, ki nikomur ne prizanese, naj še bo tako mlad ali tako bogat, je tudi zadnji čas pri nas na Polenšaku pričela bolj pogosto kositi. Izbrala si je v enem tednu dvoje mladih žrtv. Izgubili smo našega bivšega cerkvenika Antona Kolariča iz Polence, ki je blizu 15 let prav lepo oskrboval našo krasno Marijino cerkvico. Zadnji dve leti ni mogel več vršiti svoje službe, ker je popolnoma oslepel ter je bil zadnji čas velik siromak. Star še le 40 let, torej v najlepši moški dobi, nas je moral zapustiti, tem žalostnejše je za družino, ker zapušča le svojo staro mater, ženo z dvema majhnima otročema na precejšnjem posestvu. Šele tri leta je živel v srečnem zakonskem življenju, a sedaj pa je vse nade in srečo ugonobila nesrečna smrt. Rajni Tonče je bil skoz in skoz poštenjak ter vzor krščanskega — družinskega življenja. Vedno trden, neomajen bojovník v vrstah SLS. Član in knjižničar katoliškega slov. izobraževalnega društva ter je skozi vsa leta vojske oskrboval in vodil knjižnico sam. Kljub temu, da je bil kot cerkvenik zaposlen pri svojem delu, si ga vsako nedeljo redno našel v društveni sobi pri delitvi knjig in časnikov, osobito je imel veliko veselje s Slovenskim Gospodarjem, na katerega je bil tudi vedno naročen, zato mu pa naj bode teh par vrstic v trajen in nezaben spomin. — Njegova duša naj uživa večno plačilo ter nebeško veselje! — Drug pogreb smo imeli pri Sv. Marjeti. Zadnje nedeljo smo k večnemu počitku položili še niti 18 let staro šiviljo, učenko Anico Muhič iz Lasigovec. Uboga Anica se je želela izučiti za šiviljo, in prav je bila pri koncu svojega učenja, a pri tem je pa bilo končano tudi njeno mlado nežno življenje. Težka bolezen jo je uničila v kratkih 14 dneh, zato se pa ni mogla izpolniti želja staršev, da bi bila pokopana na domačem pokopališču. Rajno Anico so spremljale in nosile belooblečene Marijine družbenice z društveno zastavo in križem ter mnogotera

bi medveda le srečala, ampak tudi poskrbela tovarišem za medvedjoo pečenko.

Prvi si je opomogel od strahu Turkal, dvignil puško in hajdi za zverjo, ki se niti ozrla ni več nazaj proti jezeru. Kosmatina je zakril gozd in še le v kritju debelih smrekovih dobel je sedel mirno na tla ter se začel umivati s prvima šapama, kakor kaka mačka. Narednik je imel nič hudega sluteči plen na slabih trideset korakov, pomeril ter ustrelil.

Ko je razjeknil pok, je zadeta žival zarjula, da se je potreslo drevje. Po razblinu dima je lovec videl natančno, da je zadela krogla v trebuh, se razpočila ter iztrgala drobno ven iz ogromne rane. Turkal je bil prepričan, da se bo medved takoj zgrudil in nato ga še bo pehnil z bajonetom v srce. Smrtno ranjena žival niti padla ni na sprednji nogi, ampak kar sede je zasedla ježno bolestni pogled v lovca, ki je čakal na njeno popolno omaganje ter smrt. Kakor hitro je zagledal ranjenec sovražnika, je planil po vseh štirih v smeri proti lovcu. Turkal je ustrelil še štirikrat, a niti ena krogla ni več zadela. Izstreljen je bil celi magacin in ravno pri zadnjem strelu je oplazil medved napadalca s tako tako močno, da se je sesedel na tla. Na tleh ležečega je začel medved obdelovati s kremplji po trebuhu, po rokah in po obrazu. Z zadnjimi napori se je posrečilo smrti zapisanemu lovcu, da se je iztrgal izpod medvedjih šap in hotel uteči. Tacar jo je ubral za beguncem in kmalu sta bila v ponovnem objemu. Tokrat je medved sedel in skušal stisniti Turkala na smrt s prednjima nogama. Prav v zadnjem trenutku je še pograbil lovca na tleh ležeči kos odtrganega smrekovega debla in ga porinil medvedu v že odprto žrelo. Zverina je stisnila zoba, a že ni imela več toliko moči, da bi si bila iztrgala klado, ampak je še enkrat zamahnila z vso silo s tace po lovcu, okrenila na stran in ko so našli vojaki medveda mrtvega, mu je tičal v žrelo še vedno oni kos smrekovega lesa. Našli so na celi poti boja med lovcom ter medvedom kosce črev in druge drobovine, katero je zgubljal grozno ranjeni medved.

Boste upražali: kje za božjo voljo je bil gefrajtra, da ni priskočil na pomoč v smrtni nevarnosti svojemu tovarišu? Možakar se je spopada narednika z zverjo tako ustrašil, da je čisto pozabil, da je lovski tovariš, ampak pot pod noge in navzgor po hribu proti postojankam. Ko je bil pri tovariših, se je zaril v slamo in le s težavo so iztisnili iz njega izpoved: Turkala je raztrgal medved na drobne kose.

Celi vođ najbolj pogumnih se je odpravil na pot, da poišče nesrečnega narednika in prenese njegove ostanke v postojanke. Iskali so ga več nego en dan in se vse povsod, samo v bližini jezera ne. Še le po preteku enega dne se je zavedel oni gefrajter toliko, da je pokazal, kod sta šla in kje